

[Peter Larsen.]

punkter overstiger de faktiske prisstigninger. Vi kan i og for sig også være enige i, at det nye, der foreslås, er noget, vi bør stræbe efter at gennemføre. Det, man måske kunne overveje, er, om pengene dertil skal skaffes af statens midler, eller om der er andre muligheder for at tilvejebringe disse beløb. Jeg finder, at dette er noget, vi nøje må overveje i udvalget, for det store spørgsmål i denne forbindelse må være, om det er muligt at låne disse beløb andre steder, eller om lånemulighederne er udtømt og vi alene er henvist til at bruge af statens midler. Jeg håber, vi kan få dette spørgsmål nærmere undersøgt i udvalget, og slutter min omtale af dette afsnit med at sige, at venstre er indstillet på en løsning af disse problemer på en rimelig måde.

Som slutbemærkning hertil ønsker jeg imidlertid at føje, at vi også må skele til den forskel, der opstår mellem dem, der får brug efter de nye udlånsregler, og de mennesker, som har etableret sig efter de gamle statslånsregler, ikke mindst den store gruppe af landbrugere, unge landbrugere, som køber i den fri handel. Med de nye lånesatser kan man sammenlagt få et lån på op imod 114 000-115 000 kr.

Må jeg endelig i forbindelse med disse lånesatser sige, at det har undret mig, at man har forhøjet lånebeløbene for samtlige kategorier med undtagelse af lån til drivhuse. Jeg vil gerne spørge den højtærede landbrugsminister, om det skyldes en forglemmelse, eller det skyldes, at omkostningerne ved drivhusbyggeri ikke er steget så meget som andre omkostninger inden for landbrugsbyggeriet. Jeg synes, det er et spørgsmål, som vi også må tage med; for når vi nu tilstræber en ajourføring på alle andre områder, synes jeg det må være rimeligt, at vi også gør det med hensyn til drivhusbyggeriet, så meget mere som der jo i visse egne af landet er mange små landbrug, der overgår til gartnerier, en udvikling, som vi i og for sig kan være tilfredse med. Det afgørende for os er, at man i størst mulig udstrækning tilstræber en ligestilling ved denne ajourføring af lånesatserne.

Jeg kommer så til de bestemmelser i lovforslaget, der tager sigte på selve statshusmandsloven, og tænker her særlig på

spørgsmålet om konvertering af ældre lån ved optagelse af tillægslån. Vi er fra venstres side tilfredse med, at man foreslår en ændring her, fordi det jo uvilkårligt vil medføre en kortere afdragstid for alle lån. Det er et synspunkt, som vi gentagne gange har tolket fra vor side, fordi vi har fundet, at de gamle lån havde for lang en løbetid. Kunne man nu ved denne nye ordning opnå en afkortning, ville det skabe en mere rimelig ordning. Vi har den opfattelse, at det vist er rimeligt, at hver generation løser sine egne opgaver.

Vi kan også erklære os tilfredse med, at man vil søge at skabe klare regler med hensyn til spørgsmålet om renteefterbetaling. Her har der for os at se været skævheder, som vi ved har vakt utilfredshed ved salg af en række statshusmandsbrug. Mange har svært ved at forstå, hvorfor der skal være denne forskel under hensyn til, hvilket år man har etableret sig; jeg synes navnlig, det har været tilfældet de senere år, hvor der jo givetvis har fundet mange ejerskifter sted inden for de statshusmandsbrug, der blev oprettet i 20'erne og 30'erne; for deres vedkommende sætter disse skæringspunkter netop ind i 1934 og 1935. Jeg er overbevist om, at der er mange i denne sal, som har været behjælpelige med at klare disse ting, og derfor tror vi fra vor side så afgjort, det vil være en fordel, hvis man får skabt klare regler, både når det drejer sig om ejerskifte, og når der er tale om frivillig konvertering.

Med hensyn til ejerskifteproblemet vil jeg gerne yderligere sige følgende: hvis man tænker sig, at dette efterbetalingskrav skal opretholdes inden for en eller anden størrelsesorden, og at det i så fald skal indgå i handelen, må det være rimeligt, at både køber og sælger er klar over, hvor stort dette beløb engang bliver. Nu fremgår det ikke ganske klart af lovforslaget, hvordan og efter hvilke retningslinjer man har tænkt sig at løse dette problem, og måske er det ikke så enkelt, som det kunne se ud til; men vi håber på, at vi i udvalget kan få klarhed over, hvilke tanker den højtærede landbrugsminister og jordlovsudvalget har gjort sig på dette område.

Jeg vil gerne med disse bemærkninger tilsige venstres støtte til velvillig behandling af lovforslaget i udvalget og under sagens videre forløb.